

Звіт
директора Ужгородського вищого професійного училища
торгівлі та технологій харчування Кошача Віктора Йосиповича
про діяльність з 01 вересня 2023 по 30 червня 2024 року

Відповідно до умов контракту мною спільно з трудовим колективом при підтримці управління освіти Ужгородської міської ради, департаменту освіти і науки, молоді та спорту облдержадміністрації, за допомогою базових виробничих підприємств, організацій, батьків та учнів за звітний період проведена певна робота з удосконалення діяльності ввіреного мені навчального закладу, зокрема:

1. Підвищення рівня організації навчально-виховного процесу

Навчально-виробничий процес в училищі здійснювався за Стандартами професійної (професійно-технічної) освіти.

Обсяг регіонального замовлення учнів становив 175 осіб і формувався за результатами проведеного аналізу потреби у кваліфікованих кадрах у регіоні та у відповідності до двосторонніх договорів на підготовку робітників, укладених з роботодавцями – замовниками кадрів. Всього було укладено 13 таких договорів.

У поточному навчальному році ми другий рік поспіль не виконали план регіонального замовлення на 100%.

Контингент учнів на початок навчального року склав 293 особи. Серед них:

- на базі базової середньої освіти з отриманням повної загальної середньої освіти за екстернатною формою навчання – 181 осіб;

- на базі повної загальної середньої освіти – 112 осіб, у тому числі 28 слухачів професійно-технічного навчання з професії офіціант та кухар.

З 01 вересня 2023 року вперше в училищі запроваджено навчання за дуальною формою з професії офіціант, бармен. З інших інтегрованих професій продавець продовольчих товарів, продавець непродовольчих товарів та кухар, кондитер первинна професійна підготовка кваліфікованих робітників здійснювалася за робочими навчальними планами, затвердженими відповідно у 2020 та 2022 роках.

У зв'язку з впровадженням нового державного освітнього стандарту з професії офіціант для організації навчально-виробничого процесу з професій офіціант, бармен станом на сьогодні розроблений та затверджений департаментом освіти і науки, молоді та спорту ОДА-ОВА новий робочий навчальний план для первинної професійної підготовки на базі повної загальної середньої освіти, навчання за яким розпочнеться з 01 вересня 2024 року. Відмінність від попереднього плану полягає в тому, що не буде здійснюватися підготовка з професії офіціант 5 розряду.

У поточному навчальному році теоретичне, виробниче навчання та виробнича практика в основному здійснювалися за очною формою навчання, за винятком двох тижнів дистанційного навчання, пов'язаного з введенням карантину через поширення епідемії ГВРІ.

Навчально-виробнича робота в училищі здійснювалася на належному рівні. Створені необхідні умови для виконання у повному обсязі навчальних планів та програм: уроки теоретичного навчання проходили у навчальних кабінетах, лабораторно-практичні роботи та виробниче навчання - відповідно у лабораторіях та навчальних майстернях училища.

Рівень навчальних досягнень здобувачів освіти в училищі залишається на рівні попереднього року. Якісна успішність у навчальному закладі складає 82,7%,

середній бал успішності 7,2 балів, а відповідно до рівнів компетенції – це достатній рівень.

Аналіз результатів навчальної діяльності за звітний період засвідчив такі показники успішності учнів (слайд):

- з професії продавець продовольчих та непродовольчих товарів початковий рівень 0,0; середній – 27 %; достатній – 73 %; високий – 0%; середній бал – 6,9;

- з професії кухар, кондитер початковий рівень – 0; середній – 12%; достатній – 72%; високий – 16%; середній бал – 7,5;

- з професії офіціант, бармен початковий рівень – 0; середній – 9%; достатній – 88%; високий – 3%; середній бал – 7,2.

З метою підвищення ефективності навчання і рівня професійної підготовки учнів, підвищення їх особистої відповідальності за якість навчання впроваджена поетапна атестація з присвоєння початкових або чергових (наступних) кваліфікаційних розрядів з професій. На належному рівні проводилася державна кваліфікаційна атестація учнів, до якої залучалися провідні спеціалісти базових підприємств. При проведенні атестації враховувався фактичний рівень з професійно-практичної підготовки, з предметів професійно-теоретичної підготовки, умінь і практичних навичок учнів, їх відповідності вимогам навчальних планів і програм, кваліфікаційним характеристикам. Своєчасно і в установлені графіком навчального процесу строки проведені перевірні роботи та поетапна атестація в усіх навчальних групах, де учні показали достатньо високий рівень кваліфікації з професій.

Виробнича практика учнів здійснювалася на підприємствах торгівлі та громадського харчування міста і області на підставі укладених угод про надання робочих місць під керівництвом майстрів виробничого навчання та наставників. Проблемою є те, що ці угоди часто не відповідають двостороннім договорам між навчальним закладом та підприємством, які є основою для формування регіонального замовлення на підготовку робітничих кадрів.

Виробнича практика організовувалася з метою удосконалення здобутих знань, умінь і практичних навичок, що необхідні для досягнення відповідного рівня кваліфікації, встановленого Стандартами П(ПТ)О, а також з метою забезпечення їх соціальної, психологічної і професійної адаптації в трудових колективах. Необхідно зазначити, що попри різні обмеження підприємства галузі торгівлі та громадського харчування здебільшого працювали у такому режимі, який загалом дозволив нам організувати проходження практики учнями безпосередньо на виробництві. На відміну від попередніх років у цьому році виробнича практика дистанційно не проводилася.

В основному виробнича практика проходила на таких підприємствах: ТОВ «Готель Ужгород», кондитерські цехи «Штефаньо», «ASA Sweets», ресторани «Уж Венеція», піцерії «Чікен-Хат», «Ла П'єц», кафе «Лаб Паб», «Деліція», магазин-кафе «Арагві», супермаркет «Вопак», магазин «Адамс» інші.

За виконані роботи під час виробничої практики учням здійснювалася оплата праці, але не завжди згідно зі встановленими умовами оплати праці. Проблемним і не контрольованим з боку навчального закладу питанням залишається порядок нарахування учням оплати праці та перерахунок 50% з неї на розрахунковий рахунок училища для здійснення його статутної діяльності.

Відгуки підприємств, які надають робочі місця для виробничої практики, у цілому позитивні. Серйозних зауважень та порушень трудової дисципліни немає.

В училищі налагоджено власне виробництво. Працює навчальна майстерня для харчування учнів та надання послуг населенню, на базі якої забезпечується належний технологічний процес приймання і зберігання сировини, виробництво напівфабрикатів та готової продукції, реалізація кулінарної та кондитерської продукції. Також на базі навчальної майстерні проходить виробнича практика учнів училища.

З метою підвищення якості професійного навчання й підготовки конкурентоспроможного робітника, популяризації робітничих професій, удосконалення форм, методів і засобів виробничого навчання в училищі проводяться конкурси фахової майстерності. За звітний період учні училища брали участь у таких училищних конкурсах **професійної майстерності**:

- серед учнів першого курсу конкурс з професії **кухар** на тему: «Нарізка овочів»;

- серед учнів першого курсу конкурс з професії **кондитер** на тему: «Дріжджове тісто та вироби з нього»

- серед учнів групи **продавець продовольчих товарів та продавець непродовольчих товарів** I та II курсу конкурс професійної майстерності «Кращий за професією продавець».

Заходи проведені на хорошому організаційному та професійному рівнях. Учні впоралися з поставленими завданнями, показали належні уміння та навички, а також продемонстрували творчий підхід та креативність у роботі.

У другому семестрі відбувся II етап Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності з професії кухар, проведений на базі КЗ «Берегівський професійний ліцей сфери послуг». Наша учениця Зорівчак Діана (майстер в/н Гарновді М.В., викладач Галас Н.П.) посіла третє місце.

Педагоги і учні училища традиційно долучалися до благодійних заходів. Від педагогічного та учнівського колективів до Великодня воїнам ЗСУ було передано 40 пасок. Учні групи кухар, кондитер №3 першого курсу разом з майстром в/н Шталовські М.В. випекли 76 кг печива для наших захисників.

Педагогами училища були проведені майстер-класи з приготування страв і напоїв:

«Десерт «Анна Павлова», майстер в/н Назаренко О.В.

«Млинці зі шпинатом та сиром «Філадельфія», майстер в/н Миговка Н.М.

«Приготування лимонадів, смузі, фрешів», майстер в/н Борисенкова В.Т.

«Традиційний японський десерт «Моті», майстер в/н Яценко Н.П.

Випуск кваліфікованих робітників

У 2022-2023 навчальному році кількість учнів-випускників склала 155 осіб.

Незважаючи на обмеження у роботі підприємств галузі у зв'язку введенням воєнного стану в Україні, спільними зусиллями педагогів досягнуто належний показник працевлаштування випускників, а саме: 119 випускників (76,8%) отримали разом з дипломом направлення на перше робоче місце. Серед непрацевлаштованих 36 випускників, які надали письмові відмови від наданого їм місця

працевлаштування у зв'язку з сімейними обставинами та виїздом за кордон для тимчасового проживання.

Велика увага приділялася працевлаштуванню учнів із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. У 2023 році були працевлаштовані чотири випускники такої категорії, їм були виплачені передбачені чинним законодавством виплати у повному обсязі.

Відповідно до Постанови КМУ N784 від 27 серпня 2010р. «Про порядок працевлаштування випускників професійно-технічних навчальних закладів, підготовка яких проводилася за державним замовленням», випускники направляються на перше робоче місце згідно з укладеними трьохсторонніми договорами. У 2023 році кількість працевлаштованих випускників відповідно до двосторонніх угод склала 2 особи (1,3%).

Майже всі учні отримали передбачену робочими навчальними планами кваліфікацію за інтегрованими професіями кухар, кондитер; офіціант, бармен; продавець продовольчих товарів, продавець непродовольчих товарів. 5 учнів (3,2%) не пройшли державну кваліфікаційну атестацію з останньої складової з професії і їм було присвоєно понижені розряди і видані свідоцтва про присвоєння робітничого розряду.

У зв'язку із сімейними обставинами 8 учнів із числа першого курсу достроково закінчили навчання і отримали свідоцтва про присвоєння робітничого розряду.

Щорічно інформаційно-аналітичною групою проводиться моніторинг закріплення наших випускників на першому робочому місці через півроку після закінчення училища. У 2024 році опитано 71 (60,2%) із 118 працевлаштованих випускників. На момент анкетування 31 (43,7%) з опитаних працюють на першому робочому місці. Також моніторинг свідчить, що 100% роботодавців набути уміння й навички випускників оцінюють як достатні.

Слід зауважити, що втрата контингенту за навчальний рік складає 10 учнів. Причини втрати контингенту наступні: за власним бажанням (у т.ч. у зв'язку із виїздом за кордон для проживання та роботи) – 7 учнів (70%), порушення Правил внутрішнього розпорядку та Статуту училища (за доповідними майстрів в/н та рішеннями педрад) – 3 учнів (30%). Крім того, 3 учнів першого курсу достроково закінчили навчання і отримали свідоцтва про присвоєння робітничого розряду.

Методична робота

Основним змістом діяльності у 2023–2024 н.р. було дослідження системи роботи закладу освіти та педагогів на I-му (діагностичному) етапі роботи над новою методичною проблемою «Розвиток ключових компетентностей учнів, підвищення їх адаптації шляхом удосконалення навчально–виробничого та виховного процесу на інноваційній основі». Складено перспективний план роботи на 5 років та створено робочу групу з даної теми із числа творчих та компетентних викладачів і майстрів виробничого навчання. Організаційно-методичне забезпечення реалізації методичної проблеми училища спрямовувалося на удосконалення професійної компетентності педагогів, формування у викладачів і майстрів виробничого навчання свідомого сприйняття продуктивних, діяльнісних технологій навчання, що забезпечують умови компетентісно зорієнтованого навчання, соціалізацію навчально-виховного процесу, розвиток в учнів життєвих компетенцій.

Метою роботи було визначення ступеня готовності педагогів до упровадження інноваційних педагогічних та виробничих технологій, спрямованих на формування креативності й компетентності учнів, а також виявлення нових педагогічних ідей, цікавих методичних знахідок у досвіді творчо працюючих педагогів з метою поширення досвіду, залучення педагогів до творчого педагогічного пошуку в процесі реалізації проблеми училища.

Відповідно до затверджених графіків з предметів професійно-теоретичної підготовки проведено директорські контрольні роботи в групах I курсу та олімпіади.

Упродовж 2023-2024 н. р впроваджено:

- інноваційний проект «Впровадження дуальної системи навчання в професійну підготовку кваліфікованих робітників» (майстер в/н Борисенкова В.Т., за участі Куштан Г.В., Прокопишиної М.М.);

- досвід педагогічного працівника Качур В. М. (тема досвіду: «Розвиток критичного мислення учнів через систему нестандартних уроків»);

Майстри виробничого навчання розробили збірку «Критерії оцінювання на основі компетентностей з виробничого навчання проекту EU4 Skills: Кращі навички для сучасної України» (майстри в/н Барч О.І., Назаренко О.В., Деревляник М.В., Мулеса М.М., Іванік О.М., Миговка І.М., Гарновді М.В., Шталовські М.В.).

За звітний період проведено 6 засідань педагогічної ради, 5 засідань методичної ради, педагогічні читання «Сучасний педагог - сучасний урок» (січень 2024); 6 занять школи професійної майстерності.

Прошли I етап навчання в рамках проекту «Розвиток трудового потенціалу для України», що здійснюється ГО «Міжнародна фундація розвитку» за підтримки USAID «Економічна підтримка України» та отримали сертифікати майстри виробничого навчання Барч О.І., Деревляник М.В., Назаренко О.В., Мулеса М.М., Шталовські М.В.

Упродовж 2023-2024 н.р. проведено ряд заходів методичного характеру:

- проблемний семінар «Підвищення ефективності сучасного уроку»;

- методичний семінар: «Самоосвітня діяльність викладача як засіб удосконалення професійної компетентності»;

- педагогічний діалог: Традиційні та нестандартні уроки: психолого-педагогічні аспекти організації уроку;

- методичний батл «Формування професійної компетентності педагога»;

- круглий стіл: «Мої напрацювання» (розгляд і затвердження навчально-методичних видань членами МК);

- виставка методичних матеріалів «Панорама методичних знахідок- 2024».

Публікація в інформаційно-методичному збірнику «Вісник»:

Деревляник М. В., Мулеса М.М., Шталовські М.В. «Дослідження автентичних страв Закарпаття: традиції, технології приготування, майстерність, що передаються з покоління в покоління» (з досвіду роботи над інноваційним проектом). №3, 2023р.

Мусієнко З.Л. «Свято закарпатської кухні» (сценарій виховного заходу) №4, 2023р.

Галас Н.П. «Нестандартні уроки при підготовці кухарів. Технологія приготування страв з фаршированої риби», №1, 2024р.

Куштан Г.В. «Навчально-практичний центр як сучасний хаб професійної підготовки (на прикладі НПП сучасних технологій харчування та ресторанного сервісу Ужгородського ВПУ ТТХ), №2, 2024р.

Надано гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі» МОН ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» на електронний підручник з предмета «Устаткування підприємств харчування», викладач Галаговець А.М.

Завершилася **апробація навчальних посібників** наших педагогів серед ЗП(ПТ)О області. Навчально-методичною радою НМЦ ПТО у Закарпатській області ці посібники рекомендовані для використання педагогами та здобувачами освіти інших навчальних закладів, які здійснюють підготовку за професією кухар:

Галас Н.П. «Робочий зошит для проведення ЛПР з предмета «Технологія приготування їжі», професія кухар 4 розряду.

Назаренко О.В. «Опорний конспект з предмета «Страви закарпатської кухні».

Упродовж 2023-2024 навчального року педагогічні працівники долучалися до **регіональних та всеукраїнських заходів**, зокрема:

Всеукраїнський конкурс на кращий електронний освітній матеріал або ресурс «Планета IT» (кращий навчальний посібник - Барч О.І. Назаренко О.В., Деревляник М.В., Мулеса М.М., Іванік О.М., Миговка І.М., Гарновді М.В., Шталовські М.В.) та кращий відеоурок - Шталовські М.В.).

Всеукраїнська конференція: «Сучасні освітні середовища професійної самореалізації педагогів» (жовтень, 2023).

Фестиваль «Дари Карпат – Бренди України», організований Торговельно-економічним інститутом КНТЕУ (жовтень, 2023).

Всеукраїнський конкурс «Українські Гастрономічні традиції: Різдво та Новий рік» - відеоурок «Бобальки – традиційна закарпатська різдвяна страва» (майстер в/н Шталовські М.В., грудень, 2023).

Науково-практична конференція «Методичний супровід професійного розвитку педагогічних працівників у ЗП(ПТ)О» (Куштан Г.В., Барч О.І., червень 2024).

Ярмарка вакансій 2023 та Ярмарка вакансій 2024, організовані за ініціативою ОДА-ОВА та Обласного центру зайнятості, на якому наші учні презентували професії, за якими здійснюється підготовка в училищі.

У рамках роботи обласна методична секція педагогічних працівників кулінарного профілю майстри виробничого навчання брали активну участь: готували виступи, презентації, майстер-класи тощо.

Підсумовуючи I-ий (діагностичний) етап роботи над ЄМТ, можна з впевненістю сказати, що педагогічні працівники, використовуючи інноваційні форми та методи при проведенні уроків теоретичного та виробничого навчання, істотно змінюють результати навчального процесу, створюючи при цьому вдосконалені дидактичні, виховні системи, нові освітні педагогічні технології, методи, форми, засоби розвитку особистості, організації навчання і виховання.

В училищі працює структурний підрозділ закладу – **Навчально-практичний центр сучасних технологій харчування та ресторанного сервісу**, який покликаний здійснювати підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації робітників громадського харчування за новітніми технологіями із застосуванням сучасних матеріалів, сировини, обладнання та інструментів.

Головною метою діяльності НПП є реалізація завдань щодо вдосконалення практичної підготовки учнів, слухачів професійно-технічних навчальних закладів, підвищення кваліфікації педагогічних працівників, фахівців підприємств, організацій, установ, впровадження у навчальний процес новітніх виробничих

технологій із застосуванням сучасного обладнання, інструментів і матеріалів, здійснення шляхом співробітництва і взаємодії, постійного зв'язку між підприємствами та іншими закладами професійної (професійно-технічної) освіти з метою поширення інноваційних педагогічних та виробничих технологій, сучасних технологій харчування та ресторанного сервісу.

Відповідно до плану роботи Центру були сформовані групи слухачів за програмою **професійно-технічного навчання** за професіями:

офіціант 3 розряду у кількості 10 осіб (термін навчання 5 місяців);

кухар 3 розряду у кількості 29 осіб (термін навчання 5 місяців).

З метою вдосконалення педагогічної і фахової майстерності, професійних знань, умінь та навичок педагога закладів П(ПТ)О Закарпатської області пройшли стажування з професії кухар п'ятого розряду та офіціант п'ятого розряду на базі Центру. Програма стажування передбачала дистанційне опрацювання слухачами навчального матеріалу, виконання практичного завдання (приготування страв європейської кухні на прикладі страви «Яловичина Беф Велінгтон») та практичне відпрацювання сучасних технологій приготування їжі в умовах навчальної лабораторії. Активно долучилися до організації стажування педагога училища: майстер-клас «Приготування та відпуск пате з печінки» (викладач Галас Н.П), «Приготування та відпуск кави і кавових напоїв» (майстер в/н Островський С.Ф.), презентація з «Огляд презентаційних способів подачі страв у закладах ресторанного господарства: траншування та фламбування» (Борисенкова В.Т.). Вперше до організації і проведення стажування долучилися роботодавці. Фахівці Кондитерського дому «Штефаньо» представили на базі свого підприємства майстер-клас для стажерів: «Фламбування десертів «Крем-брюле».

Майстри виробничого навчання у повному обсязі виконали програму стажування відповідно до кваліфікаційних вимог кухара п'ятого розряду, офіціанта 5 розряду та отримали довідки про стажування і сертифікати про участь у семінарах-практикумах та майстер-класах.

В училищі працює **Центр професійної кар'єри**, діяльність якого направлена на ефективну роботу щодо сприяння працевлаштування випускників з метою реалізації права здобувачів освіти і випускників на працю та забезпеченню випускників першим робочим місцем, відстеження їх кар'єрного зростання, підвищення кваліфікації або перепідготовки у разі потреби, а також на координацію роботи закладу з питанням розвитку професійної кар'єри. У рамках роботи Центру проводилися зустрічі з випускниками училища, які успішно працюють на підприємствах торгівлі та громадського харчування, та випускниками-підприємцями, які започаткували свою справу та досягли у ній неабиякого успіху. Зокрема, відбулася зустріч із шеф-кухарем ресторану «Паб Хаус», випускником училища Павлишинець Любомиром та власником кафе «Нова Pizza» Бокоч Русланом.

Практичний психолог училища активно долучається до роботи Центру професійної кар'єри. Так, в рамках проведення профорієнтаційної кампанії в цьому навчальному році традиційно було проведено ряд профорієнтаційних тренінгів з учнями випускних класів Кам'яницького ліцею Оноківської сільської ради Ужгородського району та Концівського ліцею Холмківської сільської ради Ужгородського району.

Робота психологічної служби

Психологічна служба стала важливою ланкою навчально-виховного процесу, яка забезпечує ефективну взаємодію всіх його учасників: адміністрації, майстрів виробничого навчання, викладачів, учнів та батьків, створюючи комфортні психологічні умови для навчання та роботи.

Основною метою діяльності психологічної служби нашого навчального закладу є психологічний супровід навчально-виховного та навчально-виробничого процесів, підвищення їх ефективності, захист психічного здоров'я і соціального благополуччя усіх учасників навчального процесу, сприяння особистісному і психологічному розвитку молоді, формуванню їх життєвих компетенцій, що забезпечує психологічну готовність до дорослого життя.

Для комплексного вивчення контингенту учнів у вересні проводилося вивчення «групи ризику» серед учнів I курсу за методикою «Виявлення групи ризику», що дало змогу визначити коло учнів з можливими поведінковими проблемами та розробити рекомендації щодо ефективної взаємодії з ними.

У жовтні проводилося вивчення мотивації навчання учнів I курсу, за результатами якого були надані консультації учням та майстрам в/н, розроблено рекомендації щодо підвищення мотивації навчання.

В рамках профілактичної роботи над попередженням дезадаптації учнів у листопаді вивчався рівень соціальної адаптованості учнів I курсу за методикою П. Кузнецова. У березні-квітні досліджувався рівень психологічної готовності учнів II курсу до трудової діяльності за методикою «Мій шлях широкий», у квітні – їх рівень адаптованості до життя за тестом-опитувальником «Наскільки ти адаптований до життя» з метою виявлення учнів з проблемами адаптації та проведення групових профілактичних занять.

З метою визначення проблем у взаємодії учнів з оточуючими у лютому вивчалися труднощі у спілкуванні учнів I курсу за методикою Бойка В.В. «Дослідження труднощів у встановленні контактів».

Добре налагоджена робота практичного психолога з учнями училища. Традиційно протягом року з ними проводилися профілактичні, корекційні заняття з метою допомоги в адаптації до нових умов навчання, підвищення рівня їх соціальної адаптованості, розвитку комунікативних умінь і навичок, формування емоційної стійкості в стресових ситуаціях, розвитку асертивної поведінки. Проводилися бесіди з учнями з метою попередження насильства серед учнівської молоді, формування навичок здорового способу життя, попередження торгівлі людьми тощо.

Ефективною була співпраця практичного психолога з батьками, підтримка зв'язків з яким допомагала попередити поведінкові порушення учнів, зберегти психічне здоров'я усіх членів родини.

Актуальною залишилася роботи практичного психолога з попередження суїцидальної поведінки учнів. Так, в грудні та березні серед учнів I курсу, які продовжили навчання після отримання базової середньої освіти, було проведено дослідження їх схильності до суїцидальної поведінки за методикою М. Горської, а в лютому-березні – виявлення суїцидальних намірів за тестом Н. Шавровської, О. Гончаренко, І. Мельникової. В результаті проведених досліджень була визначена група ризику, розроблені рекомендації для майстрів в/н та класних керівників. Проведення просвітницьких занять допомагало обговорити з учнями цю проблему, сформуванню позитивне відношення до свого «Я», визначити ціннісні орієнтири

учнівської молоді. Індивідуальна робота сприяла вивченню причин суїцидальної поведінки, розробці рекомендацій для педагогів та батьків щодо попередження такої поведінки, допомагала встановити тісний емоційний контакт з такими учнями і попередити суїцидальні наміри у них.

Ефективною була співпраця практичного психолога з батьками, підтримка зв'язків з якими допомогла попередити поведінкові порушення учнів, покращити внутрісімейні стосунки, зберегти психічне здоров'я усіх членів родини.

З метою підвищення рівня психологічної культури педагогів, покращення психологічної атмосфери в педагогічному колективі в цьому навчальному році були проведені три психолого-педагогічні семінари на теми: «Попередження негативного впливу соціального середовища та соціальних мереж на психічне здоров'я учнів», «Психолого-педагогічна та соціальна допомога учням і їх сім'ям, які опинилися у складних життєвих обставинах», «Профілактика та реагування на випадки насильства щодо учнів».

Особлива увага приділялася роботі з учнями з девіантною поведінкою. Проводилося індивідуальне психологічне вивчення причин важковихованості учнів училища, надавалися рекомендації педагогам та батькам таких учнів.

Практичний психолог училища активно долучається до роботи Центру кар'єри нашого навчального закладу. Так, в рамках проведення профорієнтаційної кампанії в цьому навчальному році було проведено ряд профорієнтаційних тренінгів з учнями випускних класів Кам'яницького ліцею Оноківської сільської ради Ужгородського району та Концівського ліцею Холмківської сільської ради Ужгородського району.

Міжнародна діяльність

У 2024 році наш навчальний заклад долучився до роботи у міжнародному проєкті «Підсилення спроможності громад задля благополуччя дітей», який реалізується Благодійним фондом "Рідні" та Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID). Психологиня проєкту Шитєв Ангеліна провела ряд занять з учнями училища на теми:

«Комунікація та самопрезентація»

«Почуття та емоції. Управління реакціями»

«Мій внутрішній потенціал»

«Медіаграмотність та критичне мислення»;

«Стрес. Методи подолання стресу» мета:

Заходи проводилися з метою:

розвитку навичок спілкування, самопрезентації;

розвитку навичок групової взаємодії;

розвитку здатності прийняття та управління своїх емоцій, розвитку навичок вираження власних емоцій;

розвитку прийомів позитивного ставлення до себе та інших;

актуалізації медіаграмотності та критичного мислення;

вироблення стратегії поведінки у розповсюджених ситуаціях, які пов'язані з негативним впливом мережі;

актуалізації знань учасників про власні реакції, нормалізації реакції людини під час стресової події.

Навчально-виховна робота

Протягом 2023-2024 навчального року виховну роботу було організовано з урахуванням державної політики у сфері освіти, основних положень діючого законодавства, затвердженого перспективного плану діяльності закладу, а також обставин, які склалися у результаті триваючого в Україні воєнного стану.

Колектив продовжив комплексно-системну роботу, спрямовану на формування всебічно розвиненої особистості здобувача освіти, громадянина й патріота України, готового до свідомого вибору професії та її опанування, до активного життя в демократичному суспільстві.

Для досягнення цієї мети протягом звітнього періоду вирішувалися такі завдання:

- формування в учнів національної свідомості, поваги до державних символів України, Конституції та законів України;
- виховання любові до рідного краю, його історії, культури та традицій;
- розвиток особистості здобувача освіти, його творчих здібностей та обдаровань;
- підготовка до трудової професійної діяльності;
- формування здорового способу життя;
- запобігання та протидію булінгу (цькування), девіантної поведінки, домашнього насилля, торгівлі людьми, протиправних дій у мережі Інтернет, а також вживання алкогольних напоїв, наркотичних та психотропних речовин тощо.

Відповідно до плану роботи з виховної роботи у 2023/2024н.р. **проведено такі заходи, як:**

- «З відданістю Україні в серці!» - перший урок з нагоди Дня знань;
- «Базовий курс самодопомоги та первинної підтримки у кризових ситуаціях» - цикл тренінгів з розвитку навичок «Софт Скілс»;
- «Інформаційна гігієна під час війни» - тренінг щодо формування навичок безпечного використання соціальних мереж, інтернет-контенту, тощо;
- «10 років війни» та «Спротив триває» - відкриті лекції до 10-ї річниці початку російської агресії та 10-ї річниці спротиву окупації Криму;
- Участь здобувачів освіти у встановленні нового рекорду України в рамках фестивалю «Дари Карпат. Бренди України»;
- виховні години з нагоди Дня гідності та Свободи України («Пам'ять про Небесну сотню», «Наша боротьба за демократію»);

Крім того, проведено ряд заходів до Дня Соборності України, Дня пам'яті і примирення, Дня захисників та захисниць України, Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні, 90-х роковин Голодомору, Дня української писемності, Міжнародного дня рідної мови, покладання квітів загиблим учням училища до Дня пам'яті Героїв України, та інших визначних державних та пам'ятних дат.

З метою запобігання проявів цькування (булінгу) в освітньому просторі, вдома, у соціальних мережах колектив та учні училища долучалися до щорічного **Всеукраїнського тижня з протидії булінгу**, в рамках якого проводилися:

- відеолекторій «Кібербулінг: способи розпізнавання та протидії»;
- виховна година-бесіда «Шкідливий контент: що варто знати молоді»;
- мультимедійна презентація «Булінг – як розпізнати та що робити?»;
- урок-бесіда «Як не стати об'єктом булінгу у соціальних мережах».

Протягом 2023/2024н.р. учні активно долучалися до **волонтерської роботи** з підтримки ЗСУ: випікали домашнє печиво (75 кг), збирали і передавали кошти (майже 8 тис. грн.), збирали кришки від пластикових пляшок та передавали їх на проєкт «К.Р.И.Л.А.».

З метою профілактики девіантної поведінки та **попередження правопорушень** серед учнів, подальшого розвитку їхньої правової освіти в училищі працює рада профілактики правопорушень. Крім того, питання поведінки, відвідування та успішності розглядалися на нарадах, педагогічних радах, під час індивідуальних бесід учнів з керівництвом закладу, практичним психологом, юрисконсульттом, а також виносилися на обговорення під час батьківських зборів. Протягом 2023/2024н.р. на внутрішньому контролі не перебував жоден учень.

Щороку здійснюється **індивідуальна робота** з учнями-сиротами, учнями, позбавленими батьківського піклування. Станом на 01.09.2023 року в училищі навчалося 12 осіб даної категорії. Слід зазначити, що усі грошові виплати, передбачені законодавством України, виплачуються вчасно та у повному обсязі. Протягом року учням даної категорії надається уся необхідна допомога, педагогічний супровід та, за необхідності, психологічна підтримка. Щодня здійснюється моніторинг їхнього перебування. Питання оздоровлення влітку 2024 року не розглядається.

У 2023/2024 н.р. **профорієнтаційна робота** здійснювалася за окремим графіком та з дотриманням усіх вимог воєнного стану. Активно проводилися профорієнтаційні тренінги з учнями закладів загальної освіти міста та Ужгородського району. Також в училищі проведено Дні відкритих дверей, протягом яких заклад відвідали учні шкіл міста Ужгорода. Протягом звітного періоду училище двічі представляло свою локацію на Ярмарку вакансій.

Профорієнтаційна робота також здійснюється онлайн у вигляді інформаційно-роз'яснювальних повідомлень, у соціальних мережах та через офіційну вебсторінку. Члени приймальної комісії проводять консультування по телефону та у Центрі професійної кар'єри.

Гурткова робота. Протягом навчального року діяли 4 гуртки технічної творчості та 2 спортивні секції, у роботі яких загалом було охоплено 117 учнів.

Необхідно зауважити, що у зв'язку із продовженням воєнного стану в Україні, частими повітряними тривогами, план виховних заходів не вдалося виконати у повному обсязі.

Бібліотека училища є обов'язковим структурним підрозділом нашого навчального закладу. Фонд бібліотеки налічує понад 11 841 примірників на суму 180 242 грн. 05 коп., який своєчасно поповнюється навчальною літературою за фахом, педагогічною та методичною літературою.

Вчасно робиться передплата періодичних видань і проводиться робота з їх накопичення та зберігання: журнал «Казна України», газети «Психологія і суспільство», «Кулінарія», «Випічка». На передплату періодичних видань було виділено кошти в сумі 1729 грн. 47 коп.

Створено єдину базу бібліотеки з банком даних, в яку внесені всі відомості про наявний бібліотечний фонд з професійно-практичної підготовки, що допомагає здійснювати контроль за його збереженням, поповненням та списанням.

Важливою складовою у діяльності бібліотеки є організація та проведення різноманітних виховних заходів.

Було проведено наступні заходи:

виховну годину «Закарпатська газдиня – сама собі господиня, вміє холодець зварити, гурку начинити і пікницю зробити»;

виховна година до Дня Українського Козацтва «Україна –це ти! Україна – це я! Незалежна і вільна держава моя!»;

виховна година до тижня з професійної майстерності «Щасливий продавець»;

виховна година до вшанування пам'яті жертв Голодомору «Минуле стукає у наші серця»;

година пам'яті: «Чорнобиль-незабутній біль і тривога»;

інформ-дос'є до Дня української писемності та мови «Що для тебе українська мова».

До визначних дат підготовлені тематичні виставки:

до 210-ї річниці творчості Т.Г.Шевченка «Кобзар-книга на віки»;

до Міжнародного Дня рідної мови «Мова – голос нації»;

до вшанування пам'яті героїв Крут «Крути: день перед вічністю»;

до Дня пам'яті та примирення «Друга світова війна в художній літературі».

Важливе значення в училищі приділяється вихованню любові до професії, розвитку пізнавальних і творчих здібностей учнів. Традицією стало проведення професійних свят, які поєднують виробниче навчання та роботу бібліотеки.

Бібліотека підключена до локальної мережі інтернет, який сприяє здійсненню вільного доступу до потрібної інформації.

Для удосконалення та поліпшення роботи необхідно:

- зробити ремонт приміщення;
- заміна вікон;
- придбати нові бібліотечні вітрини.

Це дасть змогу не тільки більш якісно організувати роботу з читачами, а й, безумовно, виведе діяльність бібліотеки на суттєво вищий рівень.

Спортивно-масова робота

Робота щодо розвитку масової фізичної культури у звітному періоді здійснювалася відповідно до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» та ряду чинних документів.

Заняття з фізичної підготовки проводились у відповідності з програмними вимогами модулів «Легка атлетика», «Кросова підготовка», «Спортивні ігри» (волейбол, баскетбол, футбол) та «Спортивна гімнастика». Все це дало можливість оцінити досягнення кожного учня та виявити обдарованих дітей для розвитку їх спортивних здібностей.

За звітний період працювали спортивні секції з настільного тенісу, футболу та волейболу.

Проводилися змагання серед навчальних груп першого і другого курсу училища з міні-футболу, легкоатлетичного кросу, волейболу, настільного тенісу, баскетболу.

Учні училища брали участь у обласних спортивно-масових заходах:

- традиційний XXXI турнір з міні-футболу на Кубок ім. М. Данканича, результати якого зараховані в залік обласної спартакіади (посіли друге місце);

- чемпіонат Закарпатської області з легкоатлетичного кросу серед юнаків та дівчат, а також першість серед ЗП(ПТ)О, ВНЗ I-II та III-IV рівня акредитації (дівчата посіли третє місце);
- спортивні ігри серед закладів професійної (професійно-технічної) освіти області з волейболу;
- спортивні ігри з настільного тенісу серед закладів професійної (професійно-технічної) освіти області;
- змагання з баскетболу у рамках проекту «Спорт, що нас об'єднує» (четверте місце).

Ряд традиційних спортивних змагань та спартакіад не проводилося через введення у країні воєнного стану.

Матеріально-технічне забезпечення здійснюється за рахунок позабюджетних коштів. Так, 2023/2024 навчальному році були придбані секундоміри, футбольні, волейбольні та баскетбольні м'ячі, фішки для розмітки поля. Залишається потреба у заміні покриття підлоги у спортзалі.

2. Зміцнення та модернізація матеріально-технічної бази

Відповідно до рішення Закарпатської обласної ради від 03.11.2022 року №682 «Про реорганізацію закладів професійної (професійно-технічної) освіти Закарпатської обласної ради» Ужгородське ВПУ торгівлі та технологій харчування знаходиться на стадії припинення (реорганізації). Відповідно до розпорядження КМУ від 21.04.2021 №360-р «Про передачу цілісних майнових комплексів державних закладів професійної (професійно-технічної) освіти у власність територіальних громад Закарпатської області» навчальний заклад передано у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Закарпатської області включно з правами та обов'язками юридичної особи. Майно навчального закладу закріплено на праві оперативного управління.

Одним із важливих елементів розвитку нашого навчального закладу вважаю зміцнення матеріально-технічної бази. За попередні роки в училищі створені всі необхідні умови для забезпечення належного навчально-виробничого процесу відповідно до стандартів П(ПТ)О. З метою модернізації змісту професійного навчання в училищі не припинялася робота за цим напрямком і у звітному періоді. У поточному навчальному році лабораторії та майстерні поповнені посудом, інвентарем, інструментарієм: ваги, миски різного об'єму, каструлі, сотейники, тарілки різного діаметру, столові прибори, ножі, ганірні ложки тощо.

Також проведена наступна робота зі зміцнення матеріальної бази, зокрема (слайд):

- здійснені профілактичні роботи у автономній котельні згідно з планом підготовки до опалювального сезону: чистка тенів, профілактика електрообладнання, заміна автоматики контролю температури тощо;
- щорічно після закінчення опалювального сезону система опалення повністю промивалася та проходила гідравлічне випробування на щільність;
- ремонт за потреби системи енергозабезпечення та водомережі, чистка каналізаційної мережі;
- заміна в усіх навчальних приміщеннях та коридорах світильників на енергозберігаючі тощо.

З метою дотримання вимог санітарних правил і норм постійно проводилися роботи з утримання території училища в належному стані, проводилися санітарні дні за участі педагогічного та учнівського колективів. У рамках безстрокової акції «Закарпаттю – чисте довкілля» та місячника «Чисті узбіччя» в училищі проведені дні благоустрою територій. Під час таких заходів здійснено побілку і обрізку дерев, прибрано територія закладу та спортивних майданчиків, ліквідовано несанкціоновані смітники тощо.

З метою виконання вимог протипожежної безпеки в училищі було здійснено заходи з дотримання у належному стані аварійних виходів, перевірку комплектності пожежних щитів. Здійснено перезарядку та профілактичний ремонт вогнегасників. У поточному році проведені електричні виміри опору розтікання на основних заземлювачах і заземленнях магістралей та обладнання, а також перевірка повного опору петлі «фаза – 0».

Розроблено план роботи із встановлення протипожежної сигналізації в училищі спільно з підрядною організацією, намічено порядок закупівлі обладнання та послідовність його встановлення на кожному поверху закладу. Але через воєнний стан цю роботу призупинено у зв'язку із суворою економією коштів та заборонаю закупівлі обладнання, проведення відповідних робіт.

У зв'язку з воєнними діями на території України у 2022-2023 році була проведена робота з підготовки окремих приміщень навчального закладу для створення укриття при повітряних тривогах, розрахованих на 80 осіб та організовано укриття на 500 осіб у будівлі поряд з нашим навчальним корпусом, яке училище орендує у підприємства ТОВ «Комфорт-Сіті» відповідно до укладеного договору, який діє на період воєнного часу. Усі укриття відповідають нормам, утримуються у належному стані і прийняті комісією Ужгородської міської ради на початку навчального року. Також згідно вимогами щоквартально здійснюється оцінка цих об'єктів щодо можливості їх використання для укриття (акти від 15.12.2023 року, 18.03.2024 року).

Проблемним питанням залишається заміна вікон у всьому училищі, утеплення і ремонт фасаду. Питання заміни вікон частково вирішено шляхом встановлення енергозберігаючих металопластикових конструкцій в кількості 6 одиниць (у навчальних кабінетах). Також відремонтовано сходову площадку із пандусом та навіс над центральним входом. Є потреба у модернізації діючого кабінету «Інформаційні технології» та створення нового. Частково у звітному періоді за рахунок натуральних надходжень було доповнено комп'ютерною технікою в кількості 3-х комплектів та акустичною системою для покращення інтернет -зв'язку.

Наразі немає можливості здійснити капітальний ремонт фасаду із повною заміною вікон та питання створення нового кабінету «Інформаційні технології» залишається відкритим.

3. Залучення додаткових джерел фінансування навчального закладу та їх раціональне використання

Слід відзначити, що у звітному періоді відбулося збільшення надходжень за окремими видами діяльності.

Зокрема, за 2023-2024 навчальний рік до спеціального фонду бюджету надійшло 1665,3 тис. грн або на 683,6 тис. грн більше, ніж за 2022-2023 н.р., у тому числі за видами надходжень:

- за виробничу діяльність – 244,5 тис. грн або на 143,9 тис. грн більше за минулий період;

- за навчально-виробничу практику учнів – 995,5 тис. грн або на 269,9 тис. грн більше за минулий рік;

- за навчання учнів та перепідготовку робітників із числа дорослого населення – 405,0 тис. грн, що на 269,4 тис. грн більше за минулий період;

- від оренди приміщень (на відновлення видатків) – 20,4 тис. грн.

У звітному періоді за рахунок спеціального фонду бюджету проведено:

- придбання та встановлення циркуляційного насосу – 79,1 тис. грн,

- ремонт сходової площадки (пандус) та навісу училища – 31,5 тис. грн;

- технічне обслуговування вогнегасників – 10,6 тис. грн;

- встановлення енергозберігаючих металопластикових конструкцій в кількості 6 одиниць – 90,0 тис. грн.

- оплата послуг сторонніх організацій за виконані інші роботи – 12,1 тис. грн.

Витрати на господарські товари, миючі, антисептичні засоби, будівельні та канцелярські товари, інвентар та обладнання склали 201,1 тис. грн.

Інші витрати спеціального фонду:

- оплата вартості енергоносіїв, комунальні послуги, вивіз та утилізація сміття – 64,5 тис. грн;

- послуги зв'язку, Інтернету, обслуговування сайту та програмного забезпечення – 40,9 тис. грн;

- технічне обслуговування комп'ютерної та оргтехніки – 6,6 тис. грн;

- експлуатація автомобіля, в тому числі вартість бензину та запасних частин – 77,2 тис. грн;

- витрати на охоронні послуги та послуги з медогляду – 7,6 тис. грн;

- заробітна плата працівникам училища за ведення навчальних груп та відповідно до колективного договору (з нарахуванням ЄСВ) – 622,2 тис. грн;

- продукти харчування для надання послуг їдальні-майстерні на суму 232,8 тис. грн.

4. Забезпечення навчального закладу кваліфікованими педагогічними кадрами та доцільність їх розстановки

Училище забезпечено педагогічними кадрами. Підготовку робітничих кадрів у навчальному закладі забезпечували 34 педагогічних працівників: 16 майстрів виробничого навчання, 7 викладачів, 7 інших педагогічних працівників (директор, заступник директора з НВР, заступник директора з ВР, старший майстер, методист, керівник фізичного виховання, практичний психолог), 1 працівник у порядку суміщення посад та 3 викладачі-сумісники з предметів «Захист України», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Інформаційні технології» (ЛПР). Залучення сумісників пов'язано з тим, що серед педагогів нашого училища є тільки по одному фахівцю, які викладають предмет, а їх вивчення передбачає поділ навчальної групи на підгрупи.

У поточному навчальному році атестацію пройшли 8 педагогічних працівників, з них:

- присвоєно педагогічне звання «викладач-методист» - 1;

- підтверджено кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» - 1;

- підтверджено кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії» - 2;
- підтверджено кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії» - 1;
- встановлено 14 тарифний розряд – 1;
- встановлено 12 тарифний розряд – 2.

У цілому за звітний період покращено якісний склад педагогічних кадрів (слайд). Серед викладачів 4 спеціалісти вищої категорії з присвоєним званням викладач-методист, 5 – спеціалісти вищої категорії з присвоєним званням «старший викладач», 12 спеціалістів вищої категорії, 4 – I категорії, 7 – II категорії, 3 – без категорії. Серед майстрів виробничого навчання 6 - I категорії, 2 – II категорії. Всі викладачі мають вищу освіту, а майстри виробничого навчання – відповідну спеціальну освіту та робітничий розряд. Навчальні предмети викладають фахівці.

У 2023-2024 н.р. підвищили кваліфікацію 21 педагогічний працівник, у тому числі директор, заступник директора з навчально-виробничої роботи, заступник директора з виховної роботи, старший майстер, практичний психолог, 12 викладачів, 4 майстри виробничого навчання:

- Закарпатський ІППО – 3;
- Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти – 7;
- Університет менеджменту освіти при НАПН України – 11;

Стажування в навчально-практичному центрі сучасних технологій харчування та ресторанного сервісу Уж ВПУТТХ пройшли 5 майстрів виробничого навчання з професії кухар, на базі підприємств торгівлі та громадського харчування – 2 майстрів виробничого навчання з професій продавець та офіціант.

Аналіз кількісного складу педагогічних працівників за віком показав, що в колективі працюють:

- До 30 років – 2 особи (6,7%);
- 30-40 років – 3 осіб (10%);
- 40-50 років – 6 осіб (20%);
- 50-60 років – 8 осіб (26,7%);
- старші 60 років – 11 осіб (36,7%).

5. Соціальний захист, збереження та зміцнення здоров'я учнів та педагогічних працівників

У своїй діяльності намагаюся враховувати соціальний стан партнерів навчально-виховного процесу. В училищі відповідно до чинного законодавства прийняті Колективний договір між адміністрацією та первинною профспілковою організацією, Положення про преміювання працівників, Положення про стипендіальне забезпечення учнів.

Ці документи максимально дозволяють стимулювати матеріально як учнів, так і інженерно-педагогічних працівників, враховуючи їх соціальний стан, результативність роботи, складність і напруженість, активність у громадському житті.

Заборгованості у виплаті заробітної плати працівників та стипендіальному забезпеченні учнів немає, а також у виплатах, передбачених вищезгаданими документами.

Для усіх учасників освітнього процесу створені безпечні умови для перебування у навчальному закладі. Перевірку готовності училища до навчального року проводили спеціальна комісія у складі працівників училища за участі представників Ужгородського МГУДС у Закарпатській області, Ужгородського ВЦЗ РУ ДСНС України у Закарпатській області, Ужгородського РВП ГУ НП у Закарпатській області (акт №1 від 13.08.2023р.).

В училищі розроблено та затверджено Паспорт безпеки Ужгородського вищого професійного училища торгівлі та технологій харчування. До команди планування безпеки, відповідно до цього документа, входять: директор училища, практичний психолог, сестра медична, а також представники підрозділів поліції, ДСНС та Держпродспоживслужби, які закріплені за навчальним закладом (оновлення 13.12.2023 року).

Працював медичний пункт. Учасники навчально-виховного процесу мають санітарні книжки.

6. Залучення педагогічної та батьківської громадськості навчального закладу до управління його діяльності, співпраця з громадськими організаціями

В училищі працювали первинна профспілкова організація, учнівський профспілковий комітет, рада навчального закладу, батьківський комітет, піклувальна рада, рада учнівського самоврядування. Налагоджено співпрацю з ними та забезпечено участь їх у громадському самоврядуванні, обговоренні основних питань діяльності ВПУ, внесенні пропозицій адміністрації ВПУ. Про свою діяльність звітують перед трудовим колективом училища на загальних зборах. Питання діяльності закладу для громадськості висвітлюється на вебсайті училища, в пресі.

7. Дисциплінарна практика та аналіз звернень громадян з питань діяльності навчального закладу. Реагування директора на зауваження та пропозиції, викладеними батьківським комітетом, радою та піклувальною радою, батьками, представниками інших органів громадського самоврядування

Як директор даного навчального закладу намагався враховувати побажання, пропозиції учнів, батьків, педагогічного колективу, громадськості, оперативно реагувати на зауваження та звернення.

Директор
20.06.2024р.

Віктор КОЩАК